5 Bani în România.-10 bani în străinătate

ICG

Anul XXXI.-No. 202.-Joui 25 Iulie 1913

ABONAMENTE
ROMÂNIA — STRĂINĂTATE
Lei 4.65 | 3 luni | Lei 10.-
9.15 | 6 luni | 20.-
18.— | Un an | 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp 7 Bani 50
Idem pag. IV „ 35
Inserții și reclame 3,50 linia
Anunciuri sau informațiuni mortuare după mărime dela 60-150 lei

Redacția și Administrația: 11, str. Brezoianu — București —

URMARILE RAZBOIULUI

Piața din Seres, în urma trecerei armatei bulgare

București, 24 Julie 1913

Pacea și urmările

Momentul culminant al negocierilor pentru pace, care a fost ieri, Luni, la amiază, a trecut cu bine, întru cât nu s'a ajuns, cum putea să fie temerea, la o rupere a tratativelor dintre sârbi și greci de o parte și bulgari de cealaltă. Suspendarea ostilităților fiind prelungită încă cu trei zile, aceasta s'a putut lua drept un semn sigur că greutăți de neînvins nu se mai opun înțelegerii și încheierii păcii între toți, — căci de ar fi fost așa, se știe că și grecii și sârbii erau hotărâți a nu admite prelungirea armistițiului.

Dar s'a accentuat foarte categoric și apăsat: E *singura* prelungire admisibilă. Vineri la amiază va fi așadar termenul extrem până la care soarta tratativelor va trebui să fie hotărâtă. Acest termen însă nu mai e privit cu aceeași îngrijorare cu care era așteptat acela de eri, — căci acum negocierile au luat o astfel de întorsătură, încât încheierea păcii nu numai că nu mai pare îndoioasă, dar se poate ca ea să fie un fapt împlinit înainte chiar de expirarea termenului extrem ce s'a fixat.

Un lucru regretabil, un punct negru ce ar rămânea în urma acestei strălucite conferințe în care România a jucat un rol despre care se va vorbi de-a pururea cu recunoaștere în istorie, va fi dacă spinoasa chestiune a Cavalei nu va putea fi și ea considerată ca definitiv tranșată prin încheierea conferinței, ci va necesita o ulterioară examinare și rezolvare din partea marilor puteri.

Înțelepciunea ar trebui să hotărască pe bulgari să renunțe la portul propriu zis, întru cât Cavala, localitate exclusiv grecească, e mult mai importantă pentru greci, ca punct de legătură cu insulele, și întru cât oricum, Bulgaria învinsă în războiul dintre foștii aliați rămâne totuși cu partea leului din împărțeala fostelor teritorii turcești și dobândește în Dedeagaci o ieșire suficientă la marea Egee. Dar, vor fi și condiții impuse de situația interioară, — delegații bulgari se vor sfii poate să se întoarcă fără să aducă acasă măcar *o speranță* în privința Cavalei... Această considerație poate fi apreciată; însă fiind dat că din intervenirea eventuală a puterilor mai de grabă ar putea să rezulte noui încurcături decât împlinirea speranțelor deșarte cu privire la Cavala, — repetăm că înțelepciunea ar trebui să dicteze bulgarilor ca mai bine să caute evite o asemenea intervenire, din care ei înșiși ar avea ceva sigur de pierdut, și desigur nimica de câștigat. Și poate că, în momentul când vor apărea aceste rânduri, o hotărâre în acest înțeles se va fi și luat.

Oricum, vărsărilor de sânge li se va pune capăt însfârșit, — și aceasta va fi cel mai urgent rezultat fericit al acestui „război umanitar" ce după fericita espresie a unui confrate, am făcut noi Românii.

Puterile europene vor avea destul de lucru cu tranșarea noilor încurcături dintre turci și bulgari, cu rezolvarea celeilalte chestiuni spinoase ce va mai rămânea în Balcani, și cu care conferința din București nu putea și n'avea cădere să se ocupe: chestiunea Adrianopolului. De asemenea cu organizarea noului stat albanez, pe care și l'au luat sub protecție... Astfel că ar fi cu adevărat păcat să li se mai lase în sarcină punerea la cale și a altor chestiuni.

După încheierea păcii, așezându-se toate în noile lor hotare lărgite, statele astăzi reprezintate în conferința din București vor putea și vor trebui să-și îndrepte toată atențiunea și toate puterile spre organizarea internă a fiecăruia, și în acest scop spre stabilirea sinceră și trainică a raporturilor de bună vecinătate între toate.

CONFERINȚA pentru PACE

Puterile au comunicat că fac rezerve asupra Cavalei

Suspendarea ostilităților a fost prelungită.—Consfătuirile de eri.—Cuvântările primilor miniștri.—Ședința de astăzi

Luni după amiază s'a ținut o consfătuire între delegațiunile română, greacă, sârbă și muntenegreană.

Această consfătuire a avut o deosebită însemnătate, pentru că s'a vorbit despre intervenția Puterilor. Faptele s'au petrecut deci așa cum am anunțat de eri că se pregătesc.

INTR'ADEVAR, D. TITU MAIORESCU, PRIMUL MINISTRU, A FĂCUT CUNOSCUT DELEGAȚIUNILOR ALIATE CA ERI, PLENIPOTENȚIARII AUSTRIEI ȘI AI ANGLIEI I-AU COMUNICAT O NOTA VERBALA DIN PARTEA GUVERNELOR RESPECTIVE, PRIN CARE ESTE INSTIINȚAT CA IN CE PRIVEȘTE CHESTIUNEA CAVALLEI ELE ȘI REZERVA DREPTUL DE A REVIZUI HOTARAREA CE SE VA LUA IN PACEA DELA BUCUREȘTI.

D. MAIORESCU A ADAOGAT CA PROBABIL SI ALTE PUTERI VOR COMUNICA ACELAȘ LUCRU.

Puterile și-au exprimat încredere în sfaturile ce le va da România pentru o soluțiune echitabilă în chestia Cavalei.

După informațiunile ce avem unele Puteri ar fi de părere ca rămânând Cavala Greciei, hinterlandul ei să fie divizat între greci și bulgari.

In urmă primul nostru ministru a solicitat din partea delegațiunilor aliate toată bunăvoința pentru ca o înțelegere să se poată face și a sfătuit amicalmente la moderațiune pe cât posibil în pretențiuni pentru ca astfel pacea dela București să poată fi o pace definitivă.

D. Venizelos, primul ministru, grec, a răspuns că d-sa ia act de intervenția Puterilor dar nu poate da nici un răspuns de oarece așteaptă o telegramă din partea M. Sale Regelui Greciei.

D. Pasici, primul ministru sârb, a luat apoi cuvântul spunând că Serbia consideră că față de sacrificiile mari pe cari le-a suportat în acest război, concesiunile făcute sunt suficiente. Serbia dorește să încheie o pace definitivă la București și face toate sforțările pentru aceasta. Serbia însă nu poate renunța la Strumița și Radovița, întru cât Strumița mai ales pe lângă alte considerațiuni este și în apropierea liniei ferate de lângă Vardar și nepredarea ei ar putea pune în pericol această linie. Primul ministru sârb a încheiat cuvântarea sa, mulțumind pentru sforțările României ca o pace echitabilă să fie stabilită și asigurând că Serbia urmărește acelaș scop.

Serbia nu caută să profite de situațiunea Bulgariei și nu urmărește să exploateze această situațiune. Bulgaria însă deși a fost învinsă în acest război va rămâne încă mai mare decât celelalte State balcanice.

A luat apoi cuvântul d. Vucotici, primul ministru muntenegrean care a declarat că Muntenegrul a făcut și el sacrificii. Fiind solicitat de Serbia, Muntenegrul s'a grăbit să-i dea ajutor în acest război după urma căruia a avut un număr însemnat de morți fie în luptă fie din cauza holerei. Pentru toate aceste sacrificii Muntenegrul va primi dela Serbia compensațiuni teritoriale, așa că este drept ca Serbia să primească un teritoriu mai mare, mai ales că sacrificiile ei în război au fost considerabile.

Consfătuirea s'a terminat rămânând impresionea că toată lumea este însuflețită de dorința ca pacea să fie încheiată și ca ea să fie definitivă.

După cum am mai spus, înțelegerea sârbo-bulară nu mai prezintă dificultăți mari. Este adevărat că Bulgaria ar fi dorit ca unele puncte să rămâe sub rezerva unei revizuiri a Puterilor.

Dorința generală însă este ca întreaga chestiune să fie lichidată aci, ca pacea care va fi semnată la București să fie definitivă. Este o dorință unanimă și legitimă și de sigur așa va fi.

De altfel, rezerva făcută de Puteri asupra Cavalei, rezervă despre care „Universul" a vorbit la limp, este explicată în unele cercuri ca un mijloc de a înlesni oficialității bulgare cedarea Cavalleï. Guvernul bulgar va putea prezinta chestiunea Cavallei poporului bulgar, ca nerezolvată definitiv și va mai putea da astfel speranțe asupra soarteï Cavallei.

*

Ne apropiem de pace—aceasta e prevederea tuturor. Chiar delegații bulgari, cari au de satisfăcut cererile ce se fac, declară acest lucru. Unul dintre delegații bulgari mi-a răspuns întrebându-l despre speranțele ce le are: „Am speranță, pot spune chiar că sunt sigur, că pacea va fi încheiată foarte curând".

Pe altă parte aflăm că e posibil ca Grecia să facă o nouă concesiune primind ca frontiera să nu înceapă dela baia Lagos, ci din apropierea Cavalleï. Delegațiunea greacă încă n'a afirmat nimic în această privință, dar delegațiunea bulgară insistă ca această nouă concesiune să fie făcută. In interesul păcei e posibil ca Grecia să admită.

*

O întrevedere a avut loc Luni între d. Venizelos și d. Sebeco, ministrul Rusiei.

I. Fermo.

SITUAȚIA armatei grecești

— DUPA ȘTIRI DIN SURSA BULGARA —

Sofia, 22. — *Comandantul corpului II de armată telegrafiază că armata greacă care operează în valea Strumeï, bate în retragere de alaltăieri, nelăsând de cât slabe contingente pe linia de demarcațiune, și chiar în unele locuri retrăgând anteposturi. Grecii se silesc să se folosească de suspendarea ostilităților spre a eși din situația defavorabilă în care se găseau și, în cazul când operațiunile ar mai fi continuate vre-o zi două, ar fi adus pentru ei un dezastru: centrul armateï lor ar fi fost complet înconjurat.*

Toate trupele grecești se îndreptează acum spre intrarea meridională a trecătoareï Kresna. Divizii întregi cari s'au aventurat în niște poteci imposibile de străbătut, se grăbesc printr'un mars forțat să ajungă la muntele Belasitza spre a scăpa înainte de sfârșitul armistițiului din cercul de fier care a început să le împresoare în ultimele zile.

In retragerea lor grăbită, și deși ostilitățile au încetat pentru moment, grecii jefuesc și incendiază satele bulgare, măcelărind cei din urmă țărani cari au rămas și desăvârșind astfel opera lor de distrugere.

COMISIUNEA

pentru fixarea indemnităților cuvenite vaselor rechiziționate timporar

Comisiunea mixtă prevăzută la art. 40, alin. *b* din legea rechizițiilor, se va compune din:

Inginer-inspector N. Ștefănescu, directorul navigației fluviale române; lt.-comandor Teodorescu Angelo, comandantul militar al portului Brăila; ofițer-inginer cl. II Lupu Alexandru.

Funcțiunile membrilor comisiuniĭ mixte sunt onorifice.

Pentru întâmpinarea cheltuelilor de transport, fiecare membru va avea o indemnitate de 20 lei pe zi, însă numai pentru zilele în cari comisiunea a funcționat efectiv.

Această comisiune mixtă are misiunea de a constata, a estima și a fixa indemnitățile cuvenite proprietarilor de vase rechiziționate, pentru timpul cât vasele lor au fost întrebuințate la serviciul armatei, precum și despăgubirile ce li s'ar cuveni pentru stricăciunile și pierderile de materiale, aparținând vaselor, însă numai dacă aceste stricăciuni și pierderi au provenit în timpul și din cauza serviciului, din împrejurări neimputabile proprietarilor vaselor sau personalului său.

Comisiunea va lucra la căpitănia portului Brăila, oricare ar fi portul fluvial din care vasul a fost rechiziționat.

Ea va putea cere oricăreĭ autorități publice, civile sau militare, orice relațiuni de care ar avea nevoie pentru îndeplinirea misiuneĭ sale.

Pe [illegible] cuvenită fiecăruĭ proprietar de vase, stabilită de comisiune, se va libera proprietaruluĭ vasuluĭ un bon de rechiziție din carnetul cu bonuri de rechiziție Md. 6 (mobilizare), format nou (bonuri galbene).

La aceste bonuri se va alătura unul din exemplarele actelor indicate la articolul precedent, menționându-se fiecare act pe contrafața bonuluĭ liberat.

In schimbul bonuluĭ de rechiziție liberat de comisiune celuĭ în drept, comisiunea va reține proprietaruluĭ vasuluĭ oricare alt bon de rechiziție sau alt document ce îĭ va fi fost liberat de autoritățile militare în momentul rechiziționăriĭ vasuluĭ.

Ele vor fi anulate prin perforare și se vor înainta ministeruluĭ de război.

Lichidarea bonurilor de rechiziție se va face prin comisiunea de lichidare a bonurilor de rechiziție a județuluĭ Brăila, oricare ar fi portul la care ar fi inscris, sau din care ar fi fost rechiziționat vasul.

Această lichidare se va face în condițiunile stabilite prin regulamentul publicat în Monitorul Oficial No. 81 bis din 12 (25)) Iulie 1913.

Comisiunea mixtă se va întruni de îndată și va proceda la lucrări.

Durata funcționăreĭ eĭ se va stabili de ministerul de război, potrivit trebuințelor.

CERCETARI ARHEOLOGICE

Salonic, 22. — Societatea arheologică din Atena a obținut autorizația de a face săpături lângă satul Alkilisa, unde ar fi ruinele orașuluĭ antic „Pella". Lucrările vor începe după încheierea păcei.

NEAPOLE

— IMPRESII —

(Urmare și sfârșit)

Ostricarul — omul care vinde stridii—își are o dală de marnoră albă la intrare cu inscripția numeluĭ său. Pare o piatră mortuară, dar pe care stridiile se desfac, se potrivesc și-apoĭ se vând. Mandoliniștiĭ, chitariștiĭ, cântătoriĭ de *canzoane* (de arii populare napolitane) toți artiști în felul lor, te desfată cu sunete armonioase, în care parcă vezi sufletul mărieĭ ridicându-se în valuri și șoptindu-ți de iubit. Când ești singură e o sfâșiere dulce de amintiri redeșteptate sau de speranțe cari se nasc. Aĭ vrea să le alungi și nu se poate. Și pe când sorbi din vinul galben — de Capri — de-un galben așa frumos că pare și culoarea luĭ o mângâiere, înțelegi că ochiĭ se pot înpăinjena, voința poate să ți se înmoaie când depășești realitatea într'o clipă de extas sau de frumusețe înlăcrămată. Plătești și pleci ca buimacită — după ce un *„cameriere"* în prag îți dă o floare de adio— sau ca să te facă să te întorci.

Și pe când te scobori urmărită încă de vreun cântec, vezi că n'aĭ visat, că Neapole există, se zărește bine în depărtare iar marea care-o scaldă nu-ĭ o părere, nu-ĭ un vis și te poate chiar chema... Căci e periculos să trăești în condițiile astea.. Când intri în inima orașuluĭ sgomotul oamenilor te trezește; parcă de abia acum intri în pustiu, scăpată de glasurile misterioase cari vorbesc prea tare, prea adânc, în noĭ, când suntem singuri cu natura și frumosul.

In zgomotul lumeĭ te pierzi și câte odată te simți ocrotită. Lumea napolitană apoĭ e veselă, e gălăgioasă, e fericită când ese afară sub cer senin. O găsești pe stradă noaptea și ziua.

Astfel când ajungem serile în piazza principală *San Ferdinand* două muzici și două rânduri de orchestră, ici-colo răzlățite, sunau, trâmbițau ca într'un infern în mijlocul a mii de scaune așezate cam pe toată piața plină de lume, venită să ia *gelato* (înghețată) și *aria fresca* (aer curat) în sunetele de muzici și bogăția de lumină.

Era o asurzeală foarte caracteristică a acestuĭ tablou de vară și de stradă, desfășurat la umbra bisericeĭ *San Paolo* care stătea în fund întunecată cu domul ei scund și coloanele nenumărate înșirate pe cele două aripi ale pieței. In fața bisericeĭ palatul regal parcă sfruntă, domina. Și între aceste două monumente sta negreala aia de lume care gesticula, se mișca, țipa, mânca și bea, umplând cu prisos golul celor două extremități sau simboluri: regalitatea și catolicismul.

La stânga pieței se zărea *arsenalul*, apoĭ *Santa Lucia*, marea și Vesuviul.

La dreapta opera *San Carlo*, via Tolevo și Chiara. Aceste din urmă luminate ca de paradă, sunt într'o mișcare perpetuă, zilnică, de zece Maĭ. Trăsurile micĭ și sălătărețe (ziua cu umbrele desfăcute, albe, în loc de coviltir) țin una după alta, strecurându-se din când în când c'o adresă minunată — când nu dau loc la vre-un accident cum aproape era să mi se întâmple mie. Așa fiind într'una din ele, la mijlocul străzeĭ Chiara m'am pomenit cu trăsura sfărâmată: roata căzută, oițea în bucăți și un cal ținându-mi tovărășie, cu picioarele sărite drept pe perna *„carrozzelei"* (trăsureĭ). Am sărit și eu la timp din ea și lumea se făcuse roată. Toți credeau că m'am rănit și de-abea am putut scăpa de bunătatea mulțimeĭ care se ținea după mine nevoind să creadă că n'am trebuință de ea. Căci nu pățisem nimica, ba încă mi-a și plăcut. Se formase pe loc un cadru de un pitoresc bizar. Comunicația străzeĭ întreruptă formase un mic teatru de moravuri sau de desen local: toți strigau în dialect, cu gesturi și vorbe expresive, birjariĭ se opreau, femeile comentau, strengariĭ *(scugnizzi)* profitau să se dea tumba cerând un *soldo* de pomană. Sub luna plină de sus și sub luminile artificiale ce formau o dâră lungă deasupra străzeĭ lungĭ, spectacolul era viu, crud, de-un ton puternic, impresionist, ca de vopseli neamestecate, aruncate pe-o pânză de un artist. Fără să vreau fusesem *creatoarea* unuĭ gest frumos de viață. Puteam însă să-l plătesc cam scump — și să nu mă pot duce nicĭ la un prânz dat în onoarea mea. Într'adevăr mă îndreptam spre casa unuĭ mare prieten: *Benedetto Croce* de care nu-ĭ de de prisos să vorbesc aci. De oarece în mișcarea filosofică contemporană e o figură principală iar în Italia e poate cel maĭ însemnat filosof și critic al eĭ. Senator numit de rege pentru meritele sale științifice, autor a mai multor volume filosofice cu caracter heghelian (chiar vulgarizatorul și continuatorul luĭ Heghel) Croce și-a creat o autoritate foarte mare și în lumea literară și artistică, născând un curent propriu și dând tonul personalității luĭ prin revista *Critica* (revistă de critică și estetică) precum și prin inițiativa luată de el a retipăririeĭ uneĭ serii de 600 de scriitoriĭ italienĭ din trecut în editura Laterza — (care se știe că e și întreprinderea editorială a luĭ Croce de maĭ multe orĭ milionar). In Neapole—alături de *Salvatore di Giacomo* care e cel maĭ mare poet și dramaturg al loculuĭ, de *Matilda Serao* cunoscuta romancieră și de *Eprico de Sera* cel maĭ delicat compozitor muzical napolitan — Benedetto Croce domnește în toată puterea cuvântuluĭ. In casa luĭ, Duminecă, se strâng aproape toțĭ profesoriĭ și 'n jurul luĭ se fac un cerc de admiratoriĭ și de discipoliĭ.

Pe unii îĭ supără această întipărtură de *școală* care miroase a *doctrină*, a academie.

Dar, nu e maĭ puțin adevărat că-ĭ foarte semnificativă și puternică. S'a întâmplat chiar ca ducându-mă să întorc vizita pe care nevasta luĭ și el mi-o făcuseră de curând la Roma, să găsesc casa plină tocmaĭ într'o Duminică când nu bănuiam întocmirea acestor ședătorĭ. Și m'a impresionat și această scenă: o singură femee și vre-o 40 de profesoriĭ, artiști și scriitoriĭ îmbulzindu-se împrejurul luĭ Croce într'o încăpere mare, vastă, de savant. Pe masa enormă din mijloc toate revistele și cărțile primite în cursul săptămânei puse la dispoziția celor de față.

Pe pereți tablouri de preț de *Michetti*, de *Dalbono* și alții. Casa luĭ Croce e vechiul palat Filomarino della Rocca, unul din acele palate istorice de pe via Trinita Maggiore din vechea Neapole din spre strada Chiara și San Sebastiano. Strada Chiara își are numele de la o mânăstire aristocratică din secolul al XVI-lea, care se ridică cu clopotnița eĭ artistică, tocmaĭ în fața uneĭ ferestre din casa luĭ Croce. Ca să-mĭ arate poezia ce se desprindea din vederea lungeĭ străzĭ cu caracter istoric— strada dreaptă și asa de strâmtă că parcă poți împreuna laturile caselor cu bratul tău întins — trecurăm prin maĭ multe saloane. Și așa am văzut încăperea întreagă care vorbește de trecut; de secolul al XV-lea: de vizitele luĭ Carol al V-lea făcute primului proprietar principele de Sausevarino; de revoluțiĭ napolitane și bombardamente spaniole. Iar ceea ce e și maĭ semnificativ pentru un filosof ca Croce, e că maestrul luĭ napolitan *Giambi Hista Vico* vestitul autor al operei magistrale *Scienza nuova* imperatorul spiritual care domină încă știința filosofieĭ, a urcat și el aceste scărĭ odată (ca și imperatorul Carol V) ținând prelegeriĭ și conferințe private în mijlocul unuĭ cerc de tinerĭ aristocrați și suflete serioase.

Iar ultimul principe al caseĭ della Rocea era căsătorit c'o nepoată a luĭ Enrico Heine poetul-filosof german.

*

La prânzul oferit de Croce aŭ maĭ luat parte și alte persoane al căror număr se mărĭ la sfârșit cu alte sosite după masă. In mijlocul acestor persoane străine, grave — printre cari nu cunoșteam bine decât pe Croce și S. di Giacomo învitat și el — m'aș fi simțit puțin stânjenită, dacă convorbirea n'ar fi urmat c'un interes crescând care-ți absoarbea orice facultate subiectivă. Astfel din toată seara am cules o viață spirituală așa de intensă, o documentație de tapte nobile și marĭ că eșind la 12 noaptea și ducându-mă spre casă, mi se părea că sunt și eu maĭ bună și maĭ mare.

*

Neapole e singurul loc unde mi se pare că visele se pot realiza, pot lua o formă; și ceĭ câțiva oameni cu *adevărat* superiorĭ ce i-am cunoscut aci, par'că-ți crește sufletul, te îmbogățește și te înalță numaĭ văzându-ĭ.

Impresiunea asta am vrut s'o păstrez maĭ adânc cât se putea maĭ mult și ca să plec din Neapole spre Roma am ales *Sorrento* ca ultimul refugiu și ultimul interlocutor. Când am sosit spre seară a doua zi, eram așa de obosită de atâtea impresiunĭ, că am adormit pe terasa otelului Victorieĭ în fața primelor stele ce apăreau.

Marea era ca un lac imens și zgomotul valurilor în surdină de-abia se-auzea. Iar când la un moment dat am deschis ochiĭ era atâta pace împrejur, atâta liniște adâncă, o așa de mare seninătate se lăsase într'o tăcere generală de parcă eram singură pe lume, că mi-am părut o domniță fermecată dintr'un palat încântat deșteptându-se ca prin minune. Ochiĭ parcă vedeau o lume veche cunoscută dar și nouă transformată într'un paradis.

Nicĭ-o cauză de fericire n'o născuse; nicĭ o speranță; nicĭ un vis. Dar o forță maĭ presus de noĭ, maĭ bună ca noĭ, care o știe ceeace face, parcă 'mĭ mângâia obrajiĭ albĭ, jilavĭ, umezĭ de ceva ce nu știu de erau lăcrămĭ sau parfumul unuĭ suflet care plânge și se simte fericit. De ce? Nici eŭ nu știŭ de ce.

Dar am binecuvântat lăcrămile acelea și îngenunchind în fața mărieĭ printr'un instinct nedefinit, poruncitor, curat, sub haina albă mi s'a părut că sunt copilă și copilăria mea era eternă, și naivă și frumoasă — ca natura, sau ca chipul sfânt al unuĭ Dumnezeu...

Elena Bacaloglu

Crima din comuna Crucea-de-jos

Pancĭu, 22 Iulie

— AMANUNTE —

După cum vam telegrafiat astăzĭ, dimineață, la ora 7, o crimă înfiorătoare s'a comis de către locuitorul Ion Nicolae Măru, din această comună, asupra d-luĭ Iordache Șerban, proprietar viticol, din Crucea de Jos, în următoarele împrejurări:

D. Iordache Șerban, eșind astăzĭ dimineață prin vie împreună cu un câine al său și întâlnindu-se la hotarul viieĭ cu vecinul său Ion Nicolae Măru, acesta — fără nicĭ un motiv întinde pușca, și cu un glonte omoară câinele d-luĭ Șerban.

Șerban.

D. Șerban îĭ făcu o mustrare plină de bunătate, zicând că-ĭ păcat să omoare un animal care nu-ĭ i-a făcut nicĭ un rău.

Atât însă i-a fost de ajuns bestieĭ dorițoare de sânge — ca să-l amenințe pe d. Șerban — că dacă maĭ spune un cuvânt, îl va împușca și pe el, ca pe câine.

D. Șerban — văzându-l atât de înfuriat, — voi să plece întorcându-se cu spatele spre a se îndrepta spre casă.

In acest moment, criminalul din câteva sărituri se apropie de dânsul, întinse pușca și cu două gloanțe îl trânti la pământ. Criminalul, speriat de isprava făcută, o rupse de fugă.

La sgomotul detunăturilor armeĭ, maĭ mulțĭ vecinĭ veniră în grabă și găsiră într'un lac de sânge pe nefericita victimă.

Șerban fu ridicat în grabă și transportat într'o trăsură la spitalul din Pancĭu.

Avizându-se de către familie secția de jandarmĭ din comuna Crucea de jos — se începu urmărirea crminaluluĭ.

Starea victimeĭ

Starea rănituluĭ, grație constituției sale robuste, este bună, și de și rănile căpătate, în special una de la spate, e maĭ gravă — totuși dacă, nu se vor ivi complicațiuni, e posibil ca d. Șerban să scape cu viață.

Al doilea glonț i s'a oprit în brațul stâng.

Urmărirea criminaluluĭ

Imediat după comiterea crimeĭ, autoritățile fu înștiințate de șeful postuluĭ, din Crucea de Jos — care se puse în urmărirea îndrăznețuluĭ criminal — care până la ora când expediez această corespondență nu a putut fi prins.

Mobilul crimeĭ

Mobilul acesteĭ crime este o ceartă, care datează de maĭ bine de 4 anĭ, și care consta de la o mică bucată de pământ pentru care victima și criminalul se judecaŭ.

Chiar astăzĭ aveaŭ o înfățișare la judecătoria locală.

Crima a fost premeditată

Incă de maĭ multă vreme criminalul Ion Nicolae Măru, care este în vârstă de 32 anĭ, a amenințat cu moartea pe victimă, care la rândul său, a avizat autoritățile în drept.

Coresp.

Arhitectura la „Salonul oficial"

Mitropolia din București

Anul acesta ca și în ceĭ patru anĭ din urmă secțiunea de architectură a Salonuluĭ este ocupată numaĭ de lucrările d-luĭ architect Ion D. Traianescu, de data aceasta destul de importante spre a face obiectul unuĭ studiu aparte.

Pe lângă cele câteva schițe în aquarellă ale d-sale, luate de la Mânăstirea Horez și interesante prin pitorescul lor architectonic și artistic. D-sa ne prezintă o lucrare maĭ mare, un studiu de restaurare a Mitropolieĭ din București.

In cele patru planșe expuse, urmărim cu mult interes firul conducător al lucrăreĭ, începând cu planul de ansamblu și sfârșind cu admirabila înfățișare a bisericeĭ catedrale, cu palatul mitropolitan și cu paraclisul așa după cum eraŭ în vremurĭ de demult.

Astfel, în „planul de ansamblu" cuprindem cu privirea întreg dealul mitropolieĭ și vedem cum cu timpul a fost ocupat la sud de proprietăți particulare, la nord a fost tăiat prin alinierea noului bulevard Maria, iar acum în urmă, construcția parlamentului a avansat atât de mult spre biserică, paraclis și fostul palat domnesc, în cât constitue o amenințare pentru existența acestuĭ monument, poate cel maĭ important din Capitală.

Dar câțĭ sunt aceĭ, ce cunosc acest monument? Câțĭ sunt aceĭa cari cunosc comoara de artă veche strămoșească ce se păstrează de 250 anĭ între zidurile mitropolieĭ?

Urmărind maĭ departe „planul subsolului" aparținând vechiuluĭ palat domnesc, vedem puternice construcțiuni de bolți bizantine după cea maĭ bună tradițiune, acoperind pivnițele palatuluĭ; de asemenea bolțile ce acoperă trapeza călugărilor și alte încăperĭ ce servesc de chiliĭ.

Tot în această planșă, vedem înfățișarea paraclisuluĭ restaurat cu turla existentă înainte de cutremurul din 1812, cum și foișorul scăreĭ ce ducea la acest paraclis; de asemenea se vede restaurat și vechiul palat domnesc azĭ reședința mitropolitană.

Vederea acestuĭ grup de construcțiuni din fața bisericeĭ compun un amsamblu de un pitoresc remarcabil.

In „planul parterului" vedem desfășurându-se grupul de clădirĭ vechĭ și noĭ cari compun ansamblul de pe platoul dealuluĭ.

Aci, vedem clopotnița de la intrare având în stânga și dreapta grupărĭ de chiliĭ parte existente, parte ruinate, însă restaurate cu galeriile de-alungul, sprijinite pe coloane de piatră.

Acest grup de clădirĭ se leagă spre apus cu palatul mitropolitan și înconjoară curtea bisericeĭ ca un zid de cetate.

Planul bisericeĭ amintește pe acela al Curțeĭ de Argeș, având patru turle învelite cu plumb, dintre cari cea de la mijloc este sprijinită pe 12 coloane puternice de piatră.

Vederea dinspre oraș a acestuĭ grup de clădirĭ, cu biserica la mijloc, cu palatul și paraclisul în dreapta, cu clopotnița în stânga, este de un pitoresc fără pereche; iar dimpreună cu coama dealuluĭ, compun o siluetă plină de farmec și poezie, caracterizând în bună parte fizionomiea Capitaleĭ.

Pentru clopotul cel mare este destinat în planurĭ, un turn înalt și puternic așezat la intrarea dealuluĭ, lăsând trecerea pe sub boltile luĭ.

In general lucrarea d-luĭ architect Traianescu lasă o impresie de adâncă evlavie pentru trecutul nostru istoric și artistic și merită să fie cercetată.

Cronicar

AUDIENȚA

Mitropolitului Fotie

Erĭ a fost primit în audiență de M. S. Regele, I. P. S. Mitropolit Foti dela Doiran, despre care „Universul" și întreaga presă omână a scis cum, în mod miraculos, a fost salvat la Sterpol de armata română, de sub escorta bulgară carea deținea. Cu ocaziunea audienții, mitropolitul a fost însoțit de d. profesor universitar Dragomir Demetrescu, care a tradus în românește cuvântarea de mulțumire a ierarhuluĭ Fotie către M. S. Regele.

In cuvântarea sa, pe care din lipsă de spațiu n'o putem trece în întregime, Mitropolitul Fotie își arată recunoștința că a scăpat dela moartea pe care o aștepta din moment în moment. Mărturisește că va fi pururea recunoscător către M. S. și ostile române, și în deosebi către A. S. R. care l'a luat subt a sa ocrotire trimițându-l la București; declară că, în tot restul vieții sale, pe care o datorește vitezeĭ armate române, va păstra pururea recunoștință ori unde se va ruga pentru sănătatea MM. LL. și a A. S. R. precum și pentru prosperitatea neamuluĭ românesc.

M. S. a mulțumit Mitropolitului pentru sentimentele exprimate.

Indrăzneața tâlhărie

de pe șoseaua București Panteliom

O îndrăzneață tâlhărie s'a comis pe șos. București-Pantelimon.

Patru indivizĭ aŭ ieșit erĭ înnaintea locuitoruluĭ Vasile Miulescu din Tămădău (Ilfov) pe când mergea spre casă pe șos București-Pantelimon. L'aŭ bătut și l'aŭ jefuit de suma de 1.800 leĭ ce o avea asupra-ĭ.

Treĭ din aceĭ indivizĭ și anume Al. Gh. Ioniță, Tudor Iordan Ionescu și Costică D. Ilie sunt derbedeĭ de pe șos. Pantelimon iar al 4-lea e cunoscut făcător de rele din Pantelimon. Eĭ aŭ fost arestați de jandarmiĭ rurali, iar erĭ aŭ fost înaintați parchetuluĭ, care i-a depus la Văcărești.

Telegrama Țaruluĭ

către regele Bulgariei

MISIUNEA LUI GHEȘOW LA ȚARUL RUSIEI

Sofia, 23. — **Persoane distinse din fracțiunea rusofilă aŭ primit din Petersburg telegrame care spun că acțiunea luĭ Gheșow la curtea rusească are succese.**

Țarul a răspuns la scrisoarea regeluĭ Ferdinand, predată de Gheșow printr'o telegramă în care declară că Rusia nu va tolera îmbucătățirea Bulgarieĭ.

PRELUNGIREA CONCESIUNEĬ REGIEI OTOMANE

Constantinopole, 23. — *Tratatul pentru prelungirea concesiuneĭ regieĭ a fost promulgat. Se așteaptă ca mâine regia să verse tezaurului 600.000 livre.*